

6.1 ZNACI

6.1.1 Unos svih znakova

Znaci, koje možemo unositi, zavise od operacionog sistema koji koristimo (Windows, Linux, Mac ...) i od podešenosti tastature koja je instalirana na personalnom računar.

Korisnici operacionog sistema Windows, za unos dijakritičkih znakova koji se ne nalaze na tastaturi, mogu koristiti Windows Character Map. Ako koristimo operacioni sistem Windows XP, postupak unosa dijakritičkih znakova je sledeći:¹

Postupak

1. Kliknemo dugme u redu zadataka.
2. Kursorom miša pokažemo na **All Programs / Accessories / System Tools / Character Map** i kliknemo.

Otvora se prozor **Character Map**. Svako pismo uključuje drugačiji skup znakova, zato najpre izaberemo odgovarajuće pismo, a potom i znak. Znak izaberemo tako što kliknemo na njega, a potom i na dugme **Select**.

3. Kliknemo dugme **Copy**.
4. Aktiviramo prozor programske opreme COBISS3 (kliknemo bilo gde u prozoru ili dugme s nazivom prozora u redu zadataka).
5. Izaberemo polje za unos i postavimo se na mesto na koje želimo da upišemo izabrani znak.
6. Znak upišemo pritiskom tipki <Ctrl> + <V>.

Upozorenje:

U okruženju Windows, u "Regional and Language Options" (Regionalne i jezičke opcije) moramo da imamo podešenu vrednost Slovenian.

6.1.2 Unos COBISS znakova

Programska oprema COBISS3 omogućuje unos i pretraživanje podataka koji sadrže neka slova proširene latinice (kvačice, apostrofi itd.).

Postupak

1. U editoru ili pretraživaču, aktiviramo polje za unos i postavimo se na mesto gde želimo da upišemo znak ili niz znakova.

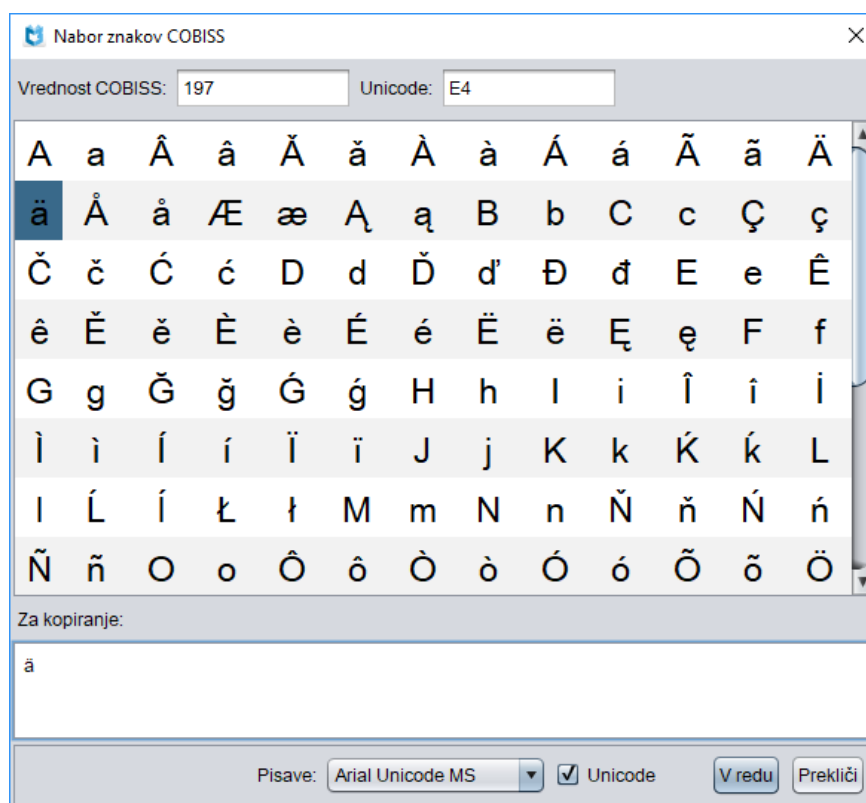
¹ Kod ostalih operacionih sistema Windows, postupak se donekle se razlikuje samo u tački 2.

2. Pritisnemo tipke <Ctrl> + <S>.

Otvora se prozor **Skup COBISS znakova** u kojem su prikazani COBISS znaci.

Ako polje za unos u pretraživaču već sadrži tekst, taj je tekst upisan i kod "Za kopiranje".

3. Ako kliknemo bilo koji znak, u vrhu spiska, kod "Vrednost COBISS", prikazuje se COBISS kod, a kod "Unicode", Unicode kôd izabranog jezika.

Slika 6.1-1: Skup COBISS znakova

4. Kod "Pisma" izaberemo vrstu pisma za prikaz COBISS znakova. Podrazumevana vrednost je *Arial Unicode MS*. Možemo da biramo sva pisma koja su instalirana na našem računaru, ali u nekim pismima nisu definisani svi znaci iz skupa COBISS znakova. Znake, koji nedostaju u izabranom pismu, zamenjuje znak "?".
5. Ako označimo okvir za aktiviranje "Unicode", spisak kod "Pisma" ograničen je samo na pisma prema Unicode standardu.
6. Iz spiska znake biramo tako da svaki znak kliknemo dva puta. Izabrani znaci prenose se na odgovarajuće mesto u polju za unos "Za kopiranje". Znake, koje imamo na tastaturi, možemo i neposredno da ukucamo u polje za unos "Za kopiranje".
7. Kliknemo dugme **U redu**.

Sadržaj kod "Za kopiranje" dodaje se u polje za unos u editoru ili pretraživaču, i to u veličini i fontu koji smo izabrali za prikaz teksta u korisničkom interfejsu, a ne u pismu koje smo podesili u prozoru **Skup COBISS znakova**.

Ako font, koji je izabrana za prikaz teksta u korisničkom interfejsu, ne uključuje COIBSS znak koji smo izabrali u prozoru **Skup COBISS znakova**, izabrani znak će u editoru ili pretraživaču u polju za unos biti prikazan kao "□".